

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ul. Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Dne oglašom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Plenarna seja avstrijske delegacije.

(Brzobjavno poročilo)

DUNAJ 3. Ko je državni finančni minister baron Burian odgovoril na tri interpelacije, uvel je del. dr. Šušteršič razpravo o okupacijskem kreditu.

Del. Biankini je izjavil, da Hrvati ustrajajo na l. 1895. določenem programu glede Bosne in Hercegovine. Razvoj Bosne in Hercegovine more vspevati le naravnim putem in ne ako se te dve deželi priključiti zedinjenim hrvatskim deželam. Ako se bo pa še nadalje eksperimentiralo z »Drang nach Osten« politiko ali s politiko madjarskega imperijalizma, doživi monarhija v Bosni in Hercegovini gotovo drugo izdanje Lombardije.

Govornik je oistro kritiziral politiko, ki se v okupiranih deželah tira že četrt stoletja in je napadal Khuen-Hedervaryjev vladni sistem. Priznaval je sicer, da je pokojni državni finančni minister Kallay izvršil v okupiranih deželah del kulturnega dela, s tem pa ni rečeno, da je dosegel željeni smoter. Govornik je priporočal ustanovitev deželnega zbora v Bosni in Hercegovini in podelitev popolne avtonomije tamošnjim občinam ter se je pritoževal proti zlorabam okrajnih načelnikov.

Govornik je obsojal gozdarstvo in gospodarstvo z lesom v Bosni in Hercegovini in je izjavil, da so tožbe avstrijskih lesnih proizvajalcev neutemeljene. Zahteval je priobčenje pogodb glede sekanja gozdov in strogo preiskavo tozadevnih kupcij, sklenjenih od vlade o nezadostnem varstvu deželnih interesov. Govornik je priporočal pravično rešitev agrarnega in desetinskega vprašanja.

Deleg. Biankini je nadalje zahteval odpravo desetine, obsojal je vlado, ki otežuje priseljevanje Dalmatincev v Bosno in Hercegovino, medtem ko podpira in povspenjuje priseljevanje Nemcev in Madjarov. Biankinijev govor trajal je tri ure.

Deleg. Sylvester je obsojal znana Dersehattova izvajanja in je priporočal ustanovitev ugodnih železniških zvez med okupiranimi deželami in cisaljtanijo, posebno z Dalmacijo.

Deleg. Kramš je izvsjal, da Avstro-ogrška ne sme tirati osvojevalne politike na Balkanu. Govornik je menil, da ni treba biti Slovan, da se pojmi težajo Slovanov po zedinjenju.

S pravično politiko in z ustrežanjem narodnih in verskih teženj treba je ustvariti tako razpoloženje, da oni, kateri stremijo po zedinjenju, ne bodo pretežno občutili neurešenosti svojih sanj in da ne bodo prisiljeni iskati pomoči pri drugih državah.

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Erzenj Kumićić, prevel J. S. Prvi del.

Ko je začela Berta pripovedovati, da so v njenem zavodu samo otroci prvih, najodličnejh rodbin mesta Reke in okolice, prišla je nenadno v sobo njena sestra Malvina, dekle srednje rasti, lepe postave, rdečega in belega lica. Njena obleka je bila modre barve in povsem drugače napravljena, nego Bertina. Smešni klobuk s chigona, vzdihnila je in se potožila, da je zunaj velika vročina. Tej lepi plavki so se prsi, močne in trdno zapete, privzdigovale hitro. Po čelu jej je tekel znoj. Njeni boki so bili »delo matere prirode«, kakor je ona rekala svoji sestri Berti, kadar sti se zbadali, ko jej je Malvina očitala nekake male blazine, ter spodbujala obleko, vzdignjeno, ovito in pritrjeno z zapankami ob bokih, vse te stvari, s katerimi ne bi se hotele nekatere gospe izpostavljati smehu, a najmanjše tedaj, ko so povsem ovene. Berta pa je očitala Malvini, da ne zna, kaj govori, da je še premлада, neizkušena, da ne ve, kaj je šola,

Govornik je opozarjal na pojavljajoče se zblíževanje med Slovan in Italijani. Govornik ne more imeti nič proti temu, da Italijani spoznavajo nevarnost nemškega stremljenja proti Vshodu in da po tem urejajo svojo politiko.

Tememško stremljenje je predvsem nevarno za našo monarhijo in ista mora braniti svojo politiko pred prodirajočim vsenemštvom. Ako se pa vidi, kako se pri nas tira germanizatorična politika proti Slovanom, more se potem pojmiti, da se med Hrvati dobivajo ljudje, ki iščejo zaslombe pri Italijanih in da je v Dalmaciji zedinjenje Hrvatov, Srbov in Italijanov odklonilo uvedanje nemškega uradnega jezika. Kakor tvori »Los von Rom« gibanje nevarnost za monarhijo, tako tvori nevarnost za monarhijo tudi katoliška propaganda v Bosni in Hercegovini.

Deleg. Kotulinski in Tollinger sta pozivljala državnega finančnega ministra, naj ublaži konkurenco Bosne in Hercegovine na polju lesne trgovine.

Na to je bila generalna razprava zaključena.

Prihodnja seja bo jutri.

Položaj v vzhodni Aziji.

(Brzobjavke.)

PEKING 3. (Reuterjev biro.) Cesarski edikt odklanja Juanšikajevo prošnjo glede odpusta od mesta načelnika štaba za vojaško izobrazbo.

LONDON 3. Kabinet je privolil v to, da se pobiranje vojnega davka odgodi do sestanka poslanske zbornice na izredno zasedanje v aprilu.

VLADIVOSTOK 3. »Vostočni Vjestnik« javlja: Železnično progo Soeul-Tusan je zasedla neka japonska straža. V Soeul odpeljal se je eden top v varstvo tamošnjega japonskega zastopstva in so se zaprile graditi zgradbe za japonsko konjico. Korejanska vlada je razpustila poljedelsko ministarstvo.

Otvoritev angleškega parlamenta.

(Brzobjavno poročilo)

LONDON 3. (Zgornja zbornica.) Tekom adrese razprave je minister za vnanje stvari, marki of Landsdowne odgovarjal na neko vprašanje lorda Spencerja glede mirovno-razsodišnega dogovora s Francijo in izjavil, da je isti v glavnem posledica prepričanja obeh držav, da ne obstoji nikako pravo nasprotstvo med njiju interesi. Slčna pogodba se je sklenila z Italijo in vrše se pogajanja glede jedakega dogovora z Nizozemsko. Določila z Italijo in Francijo sklenjenih pogodb

da je ona kriva, da zavod, »ne cvete« kakor bi moral. Malvini bilo je trideset let. Ravno tega dne, čim so vstale, bilo je dosti zbadanja med sestrami, no, Berta je bila ljubeznjiva, ko je predstavila svojo sestro kapitanu Dakicu. Malvina je pobožala Dakičevi mali, žudeča se njijim krasnim očem, črnim kakor oglje. Potipala jima je lase, ter se zopet čudila. Lucijini lasje so bili črni, mehki in gladki, a Teodorini črni, svetli in valoviti. Teodora je pošepetala sestri na uho: — Ta ni grda, kakor ona mačka pri mizi. — Lucijo je občila rudečica na te besede, pomislivši, da so vsi ališali, kaj je rekla sestra o Berti.

Dakič je rekel, da jutri privede mali v zavod.

— Morete tudi danes. Priredimo jima lahko postelji. Privedite ja danes — silila je predstojnica zavoda.

— Ne danes. Naj se še malo navzijeti svobode! Zvečer pojdeti z menoj v gledališče.

— V gledališče? — prestrašila se je Berta.

— Je-li to kako zlo? — začudil se je Dakič.

— Naj gresti, naj gresti! Kakšno zlo? Vaši hčeri ne bosti redovnici — se mu je

so se nasproti Ameriki spremenile v prakso in se je o tem dokazala možnost, da se da nevarne mednarodne razlike v mišljenju tudi drugače, nego diplomatičnimi sredstvi poravnati.

Kar se tiče Macedonije se angleška vlada ni plašila truda, da je avstro-ogrsko-ruske načrte dovela do čim večje popolnosti. Položaj je obupno resen. Angleška vlada si je pridržala, da predloži dalekosežne odredbe, ako sedanji načrt ne doseže željenega vpeha. Ne more biti večje nesreče, nego da v sled neodločnosti vlesil in obstrukcije Porte dospemo zopet do časa bojev, ne da bi dosegli kaknega napredka.

Minister je zaključil: Lord Spencer je napadal vlado radi politike, priporočane od Chamberlaina. Jaz nisem slišal nikake resne tožbe brez Balfourjevo politiko. Reklo se je le, da Balfourjeva politika ni dovolj določena. Jaz vstrajam pri svoji simpatiji do Chamberlainovih teženj. Pogrešek bi bil le, ki bi se ne dal popraviti, ako bi se v tem prenašlo in vlada zasluje le priznanje, da se pred tem varuje.

Na to je zbornica vsprejela adresu.

Brzobjavne vesti.

Ovržena vest o nesreči na gradnji bohinjske železnice.

GORICA 3. Tukajšnje vodstvo gradnje železnice izjavlja, da je popolnoma neosnovana vest, da je na gradnji bohinjske železnice blizu Kanala zemlja zasula kakih dvanajst delavcev.

Občni zbor avstro-ogrške banke.

DUNAJ 3. Današnji občni zbor avstro-ogrške banke bil je izredno mnogoštevilno obiskan. Poročilo konstatira, da se je v minulem letu industrija živahneje gibala.

Kriza v Srbiji.

BELIGRAD 3. Gručev kabinet se brzkone rekonstruiru po vstopu jednega radikalca iz Pasičeve skupine.

Zastrupljenje.

LUGOS 3. (Og. biró.) V komitatu Krasó Szöreny je nad 100 oseb obolelo na zastrupljenju in nekatere so že umrle radi uživanja žganja, v katerem je bila prevelika množina svince. Izdelovalci žganja so namreč spravili v isto svinec, da bi bilo žganje močnejše.

Macedonske reforme.

DUNAJ 3. »Fremdenblatt« poroča iz Soluna: Civilna agenta Rusije in Avstro-ogrške sta dosedaj imela vsak dan večerne pogovore s Hilmi pašo. Konferenca so se dosedaj bavile z dvema točkama: 1. Doku-

nasmehnili Malvina in ga pogledala ljubeznjivo.

Berta jo je ošinila srditim pogledom.

Iz šole se je sedaj prikazala glava učitelja, ki je pokimal Berti v znak, da želi govoriti z njo. Berta je ljubeznjivo poprosila sestro, naj pokaže Dakiču sobo, kjer mu bosta spavala otroka. Na to se je poklonila kapitanu, mali pobožala po glavi, premerila sestro z mrkim pogledom ter vstopila v sobo.

Malvina je odvela Dakiča in dekletci po mračnem hodniku v veliko sobo, kjer je bilo temno, kakor da je že noč.

— Tukaj je šest postelj. Kako je temno! — je zaklicala Teodora.

— To je spalnica — poučila jo je Malvina.

— V tej sobi je nesnažno — je omenil Dakič.

— O, motite se, gospod! — je branila Malvina zavod.

— Papa, daj mi užigalico — zaprosila je Teodora in sunila sestro z lahtom.

— Čemu ti bo? — začudil se je oče.

— Da vidim, so-li zidovi čisti? Povedala sem ti že, kako je bilo v razpokah zidov pri učiteljici Slabusovi.

mentarčno zabeleženje tega, kar je Hilmi paša izvršil iz februarjskega reformnega programa. 2. Posvetovanja o gotovih predvprašanjih za reorganizacijo orožništva.

V prvi vrsti je Hilmi paša odredil, da se imajo poljski čuvaji jemati iz med prebivalcev dotičnih občin in ne iz med tujcev. Kar se tiče zopetne zgradnje uničenih poslopij ni Hilmi paša dosegel zadovoljivih vpehov, ker je postopal premalo formalistično. Kar se tiče predvprašanj glede reorganizacije vojne, so ista večinoma finančijelnega značaja. Predno se prične z reorganizacijo, zagotoviti se mora redno plačevanje plač. V tem obziru stavila sta civilna agenta predloge principijelne važnosti. Kar se tiče vprašanja amnestije, ostalo je še vedno pri samih obljubah.

Poplava na Francoskem.

BREST 3. Morje je danes preplavilo zemeljsko ost Penmarch in jo opustilo. Škoda je velika. Več parnikov se je potopilo.

Us'aja v republiki Uruguay.

BUENOS AYRES 3. Vladne čete so bile pri Montevideu in Saraiavas premagane od 5000 mož močne ustaške armade. Povsod vlada guerila vojna. Vse delo počiva.

Dogodki na Hrvatskem uče!

(Dopis iz hrvatskih krogov tržaških.)

III.

Članek v »Slov. Narodu« zamerja sploh, da se slovenski listi vmešavajo v hrvatske stvari, češ, da taka vmešavanja škodijo in ne koristijo. To more biti resnično in zopet neresnično. Morejo navstati razmere v življenju naroda, ki se le slabšajo, ako se jih dotikajo drugi, pa bili tudi najboljši prijatelji: more pa v takih neugodnih razmerah navstati psihološki moment, ko je koristno, da prijatelji posezejo vnes. Ali pustimo to. Morda spregovorim pozneje nekoliko o tem: da-li je v sedanjih momentih umestao, da Slovenci — kakor najbližji prijatelji in bratje — posezajo v dogodke in evolucije v političnem življenju nas Hrvatov?

Naj se obrnem sedaj do izjave v »Narodu«, da on, veren svojemu stališču neumešavanja, ni nikoli odobral, da nekateri slovenski časopisi, posebno pa zadnje čase, z neko izredno strastjo »loparijo« po dru. Franku in z brezokusnostjo, ki nima na svetu para, pritiskajo »tistega Žida« na čelo.

Po tej izjavi pričanja obrambeni del članka Franku v prilog. V znani aferi Frank-Gaj-Kršnjavi, da je bila najavnost le na strani dra. Gaja, ki da je s svojim razkritjem, toli neprijetnim za Franka, hotel de-

— Teodora, bodi pametna — jo je posvaril oče.

— Da, papa, zelo so nas grizle, ali kasneje so očistili postelje in...

— Lucija! — je vzdihnil oče.

— Ali, draga otroka, pri nas je vse čisto! — je sklenila Malvina roki od čuda.

— Slišiš, Cici, ako naju bodo grizle, ubeži k teti v Knežič — je izjavila Teodora odločno in vrgla pomarančino lupino skozi okno na dvorišče.

Kapitan ni znal, kaj bi rekel. Tudi Malvina je osupnila prvi hip, a ko se je malo zavedla, začela je pripovedovati, kako ona pazi na red in čistočo, kako se v zavodu vse razbija ob njeno glavo. Opazivši kapitanove poglede, kateri so razgledovali pohištvo, začela je tolmačiti, da je soba lepo in snažno urejena. Deklicama ni potreba, da se učiti na raskošje, na moderni luksus. — Gospod, vi dobro veste — govorila je Malvina —, kako se dandanašnji težko živi. Nevredna žena uničuje rodbino...

— Vem jaz to, ali je tudi pametnih žen. Kako bi bilo meni, da mi ni umrla moja Katrica! — vzdihnil je Dakič. B.I je žalosten, a razžalostila ga je ona soba, kjer mu bosta spala njegova otroka.

(Pride še.)

lati nekoliko reklame — za-se. Njemu, člankarju v »Slov. Narodu« se zdi neverjetno, da bi bil dr. Kršnjavi, bivši načelnik, hotel razsobešati take Khuenove tajnosti ravno takemu mlademu in malo poznanemu advokatu, kakoršen je dr. Gaj iz Jaske.

Jaz pa, ki predobro poznam vse dose-danje življenje dra. Gaja, trdim, da je psi-hologično verjetneje, da je Kršnjavi raje zaupal take tajnosti človeku, ki ni nikdar silil v ospredje, ki ni nikoli vihtel kopja v političnih bojih in ki je vedno prijateljski občeval z ljudmi iz vladnega tabora, nego pa take stvari poverjal kaki prenosirani poli-tični osebi iz tabora, sovražnega Khuenu in njemu samemu, Kršnjaviju. A tu treba po-sebno upoštevati dejstvo, katero je člankar v »Slovenskem Narodu« popolnoma mimošel, dejstvo namreč, da je dr. Gaj takoj po onem razgovoru v Opatiji s Kršnjavijem sporočil nekaterim svojim prijateljem o tem razgo-voru, da je bil eden med temi celo odločen pristaš Khuenov, in da so vsi ti po razkritju Gajevem v »Novem listu« na Reki potrdili resničnost tega dejstva. Da pa je dr. Gaj tako pozno prišel v javnost se svojim raz-kritjem, za to imamo pojasnila že v njegovi minulosti, v njegovem naturelu, zbog kate-rega se ni rad spuščal v javne boje, radi česar ravno je bil to, za kar ga označa člankar v »Slov. Narodu«... »malo poznan« človek. Ali tudi sam nam je podal pojasnila o okol-nosti, da je tako pozno prišel s svojim raz-kritjem. Prišel je v javnost z razkritjem, ko je videl, kako dr. Frank tudi v toli kritič-nih časih neugodno vpliva na razmere v opoziciji in onemogoča vsako koncentrirano in izdatno borbo proti nesrečnemu zistemu grofa Khuena. Prišel je se svojim razkritjem, ko mu je to velevala rodoljubna dol-žnost.

Člankar v »Narodu« pravi, da so raz-govori z upokojenimi državniki sploh neza-nesljivi. Jaz sodim drugače — nasprotno. Jaz sodim, da upokojeni ljudje, ki se nimajo ničesar več bati in ničemu nadejati, laglje govore marsikaj, nego pa aktivni državni funkcionarji. — Ravno upokojeni državniki prinašajo navadno luči na odigravše se do-godke, na katerih je prej ležala tema, do-klor oni, ki so vedeli marsikaj, niso go-vorili, ker niso smeli govoriti radi svojega službenega položaja, ali niso hoteli govoriti iz delikatose in tenkovestne obzirnosti. Da omenim tu le nedavno umrlega bivšega av-strijskega ministra iz Hohenwartove dobe, Schöffla-a. Koliko je mož pozeje pojasnil o vzrokih pada ministerstva Hohenwartovega in koliko dragocenega zgodovinsko znamenitega materiala v pojasnenje dogodkov iz Hohen-wartove dobe se pričakuje iz njegovih »spo-minov«, ki se imajo objaviti?!

Kako silno je dr. Frank občutil raz-kritje Gajeva, je sam pripoznal s tem, da je hotel uprizariti rešilno akcijo tam, kjer opo-zicija nima moči in kjer imajo moč le prija-telji grifa Khuena: v saboru! Dr. Frank je torej pričakoval zadoščenja od sovražnikov opozicije, od njih, ki so prijatelji zistema, ki je ljuto tlačil hrvatski narod celih 20 let, in o katerih je računal, da imajo interes na tem, da se sfera uduši! Pa tudi alio je hotel dr. Frank staviti v kontribucijo. Čita-telji se morda še spominjajo demonstracije v Zagrebu, ko je madjarski poslanec Ugron izjavil v »grški zbornici«, da on pozna hrva-tske države in da Hrvatje nimajo nikake pravice do državne samostojnosti. To je go-tovo skrajno žaljivo za hrvatski narod. Ali v tem pogledu ni razlike med Madjari in taka žaljenja od madjarske strani so tako pogosta, da bi Hrvatje sploh ne prišli iz demonstracij, ako bi hoteli reagirati. Zakaj je prišlo ravno to pot do hrupne demon-stracije? Oni govor je prišel dru. Franku kakor navlašč. Mi tržaški Hrvatje smo dobili iz Zagreba iz povsem zanesljivega vira sporo-čilo, da je ono demonstracijo dal uprizariti dr. Frank v edini ta namen, da bi pozor-nost hrvatske javnosti odvrnil od sfere Gaj-Kršnjavi-Khuena Frank!!

Na druge obrambene točke v članku »Narodovem« prihodnjič; izlasti pa hočem obrazložiti tehtne vzroke, zakaj nekateri slo-venski listi z »brezkusnostjo, kateri na svetu ni para«, neprestano pritiskajo dru. Franku na čelo »tistega žida«.

Dr.

O položaju v Avstriji.

Kdor hoče proučevati notranji politični po-ložaj v Avstriji in ugibati o možnosti razre-šenja te hude krize, ta mora obratovati svoj

oko dogodkom na Češkem. Od razvoja češ-kega vprašanja, od evolucij v razmerju med Čehi na eni, in Nemci oziroma vlado na drugi strani, je zavisno vse notranje politično položenje v Avstriji. To je sicer že stara, od vseh pripoznana resnica, ali ravno te dni je intenzivneje občutljiva, nego kedaj poprej. Vse časopise beleži sleherni (tudi mali) dogodek, ki ga je možno smatrati znakom za razpoloženje v taboru Čehov in čeških Nemcev.

Hipno sta dva dogodka, ki obračata na-se pozornost politične javnosti. To je govor, ki ga je imel načelnik mladočeškega kluba v državnem zboru, dr. Pacák, v političnem društvu v Časlavi, in pa včerajšnje posveto-vanje eksekutivnega odbora mladočeške stranke radi bodoče taktike mladočeške delegacije na Dunaju.

O tem poslednjem dogodku nimamo, se-veda, še nikakih obvestil. V preludiju, ki ga je pisalo češko novinstvo, so dobili člani ek-sekutivnega odbora resno posvarilo, naj se zavedajo velike odgovornosti, ki jo bodo morali nositi radi svojih sklepov; naj se to-rej ne dajo zavesti v kake prenapljene ko-rake v prilog sporazumljenju med Čehi in Nemci. »Politik« meni, da treba čakati mirno, da tudi dvorni krogi pridejo do zpoznanja, da Koerber ni to, kar se je mislilo o njem, da ni dalekogleden državnik, ampak le ma-lenkosten nacijski diplomat. Ta neizogibni razvoj naj eksekutivni odbor upošteva. Pu-ščati, da dogodki dozore, in ne motiti pro-cesa: to naj velja kakor taktična norma. Saj ni več daleč trenutok, ko tudi Koerberjeve umetnosti odreko službo. Velikih problemov ni možno nadvladovati z diplomatskimi fine-sami. Čim pride v visokih krogih to spozna-nje, potem izvedejo tudi konsekvence iz te spremembe v mnenju o Koerberju, in sicer jih izvedejo s tisto odločnostjo, ki je zehisto-rična v takih slučajih. Ali to ni zadosti, da dr. Koerber pade. Njegovega odstopa ne smejo na nobeni strani občutiti kakor doprine-šeno žrtev, ampak ga je smatrati kakor ne-izogibno potrebo. Žajim se mora razsuti tudi zistem, čegar glavni predstavitelj je bil on. Končno pa meni vendar praški list, ako bi se Čehi ne udeležili eventualnih pogajanj, ker ni smeti dati nasprotniku pretveze, da bi na Čeha valil krivdo na tem, da ni prišlo do pravne akcije.

Da je to posvarilo v »Politiki« opravi-čeno, priča nam uvodni članek v zadnji »N. Freie Presse«, v katerem porablja člankar svo svojo sosterijo v ta namen, da že v na-prej vali krivdo na Čeha, ako tudi sedanji poskus za spravo ostane brezuspešen. Sosebno pa se trudi »Neue Freie Presse« s posvari-lom pred (kakor pravi) krivim mnenjem, da bi — sedanja vlada odstopila. In takogo-vori »Neue Freie Presse« vedno kakor — glavno glasilo za tolmačenje Koerberjevih interesov. Prav to isto glasilo Koerberjevo pa je te dni žugalo z nemško obstrukcijo, ako bi hotela vlada ustreči pravičnim zahtevam Čehov! Tu pač ne treba posebne bistrovidno-sti, da vidimo, kje se igra krivo in zavratno igró, ko se z ene strani prelivajo britke solze radi parlamentarnih odnošajev, katerim je položila prve kali nem-ška obstrukcija, a z druge se daja žugati z nemško obstrukcijo, ako se hoče ustvariti pogoje za saniranje onih nezdravih odno-šajev!!

Koerberjeva vlada hoče baje potolažiti Čeha, glasilo Koerberjeve vlade pa žuga z nemško obstrukcijo, ako bi se hotelo storiti, kar bi moglo Čeha potolažiti.

Z vsó pravico je mogel torej dr. Pacák v svojem gori omenjenem govoru povdariti, da so Koerber in Nemci krivi, ako ne pride do konsolidiranja. Dr. Pacák je zaključil s to le decidirano izjavo: »Konferirali smo že dovolj. Odločilni krogi imajo v svojih rokah, da po izpolnjenju teh postulatov (češki no-tranji jezik in druga češka univerza) narodu češkemu povrnejo ugrabljeno mu pravico in tako ustvarijo normalne odnošaje: V nji-bovi in ne v naši roki naj bo vojna ali mir!!

Shod niže-avstrijske socialne demokracije.

V predvčerajšnji seji shoda v Hainfeldu je Hackenberg poročal o namerjani preosnovi občinskega volilnega reda v Spodnji Avstriji. V resoluciji, vsprejeti soglasno, je rečeno, da je namerjani volilni red prirojen edino v ta namen, da bi v deželi gospodovali krščan-eko socialni stranki zagotovil gospodarstvo tudi po občinah. Resolucija protestuje proti seda-

njemu volilnemu redu ter označa zistem vo-lilnih razredov kakor pačenje volje ljudstva. Tudi v občinah naj se uvede splošna in enaka volilna pravica. Resolucija protestuje proti temu, da bi se takov volilni red, prirojen le po strankarsko-političnem interesu, predlo-žil v sankcijo. Poslanec Schuhmeier je pov-darjal, da ni dvoma, da sti krščansko-socialna stranka in vlada sklenili pakt glede te ob-činske volilne reforme, a nad polovico občin da je ušlo protest proti istej. Temu prote-stu meščanstva naj se pridruži še — de-lavstvo.

Hrvatske in srbske vesti.

Ban grof Pejačević se je v ponedeljek povrnil v Zagreb iz južne Francozke, kamor je bil odpotoval radi bolezní. Na kolodvoru sta ga pričakovala sekijski načelnik dr. Šu-manović in župan zagrebški Mošinjski.

Dne 1. t. m. sta prišla na Dunaj kmeta Stevo Radovanović in Milan Sajatović iz okraja križevskega, kjer so se godili največi nemiri, da v imenu 10 kmetov, obsojenih radi izgrediv, predložita cesarju prošnjo za pomiloščenje. Po posredovanju državnega poslanca viteza Vukovića je ravnatelj kabi-netne kancelije, vitez Schiessl, osebno vsprejel prošnjo.

Kriza v Srbiji.

Iz Belegrada dobili smo iz verodostoj-nega in kompetentnega vira brzoglavno vest, da je ministerski predsednik Gručić minoli terek na večer podal kralju Petru svojo de-misijo.

Ta dogodek se je pričakoval že dlje časa, da si si je radikalna stranka prizadevala z vaemi silami, da se ta demisija odloži čim dalje.

Naš prijatelj v Belemgradu uverava nas, da Gručić ni nikakor dorasel oni nalogi, ka-tero zahteva ne samo notranji položaj v Srbiji, ampak tudi položaj Srbije nasproti vnanjim državam. Dokler je bil Gručić še srbski po-slanik v Carigradu, kjer je sigurno imel dosti prilike, da koristi Srbiji na turškem dvoru in pri turški vladi, ni kazal nikdar niti ljubavi niti naravnega nagona za politične stvari, katere so se dotikale ne samo seda-njosti, ampak tudi bodočnosti v korist Srbije.

Vse kaže, da Gručića zamení Pasić; in ako bi tudi eventualno kralj Peter vspel, da pregovori Gručića, da umakne svojo demisijo in da za nekoliko časa še obdrži ministersko predsedništvo, vendar je došel psihološki čas, da se krmilo srbske vlade poveri rokam in umu Pasića. Matematično dejstvo je to, da četudi je Pasić v prošlosti storil taktičnih pogrešek, ad personam in kakor srbski držav-in politik, je on vendar danes oni mož, ka-koršnega treba Srbiji nujno v teh težkih in za Srbijo s historičnega gledišča jako važnih časih. Treba ga za to, ker v Pasiću živi nadaljna prošlost srbskega političnega življe-nja in srbske državne evolucije.

Pasić je človek, ki bistrim okom in hladnim razumom danes zna, kaj ima Srbiji storiti.

Dnevne novice.

Človekoljuben čin gospoda Viktorja Kallstra. Vidé, da naša tržaška zdravniška postaja nima voza, s katerim bi bolnike in ponesrečence prevažala v bolnišnico, se je g. Viktor Kallster ponudil, da preskrbi na svoje troške takov »omnibus«. Še več: da hoče na svoje stroške tudi vzdrževati potrebne konje. Voz je že naročen pri neki dunajski tvrdki. Gospoda Viktorju Kallstru gre naj-lepša hvala na tem činu, ki priča o blagom človeškem čustvovanju do bližnjega.

Brez pravičnosti ni kulture! Tako nekako zveni milozvočni apel v včerajšnjem »Piccolo« do prebivalstva Trsta. Le »malo tisočev« kronic da manjka še za Verdiev spomenik v Trstu. Prebivalci Trsta naj po-mislijo — tako govori »Piccolo« na srce — kolika čast bi bila za naše mesto, ako bi bilo ono prvo, ki monumentalno proslavi pevca, ki je skozi pol stoletja oživljal srca! Torej še zadnjega napora treba in zato: žepi odprite se!

No, tudi mi nimamo nič proti temu, ako tudi v našem mestu postavijo trajan spome-nik velikemu glasbeniku. Le častno je za sleherni narod, ako slavi svoje genije, svoje velike duhove. Izlasti pa še glede Verdija, ki je tako velik, takov gigant, da je visoko rastel ven iz okvirja Italije in italijanskega

naroda, ker pred njegovim genijem se je uklonil ves civilizirani svet. Vidite: mi »bar-bari« smo že taki: kjer vidimo velike du-hove na kulturnem delu, kjer vidimo, da človeški duh snuje in ustvarja dela, ki pre-hajajo potem v last vsem narodom, da jim oplemenjajo in povzdigajo duševno življenje — tam se pri nas nehuje razlika rojstva, političnega mišljenja, se nehuje politična strast in narodno sovražstvo! Mi »barbari« pokladamo vsikdar radi tribut spoštovanja in hvaležnosti njim, ki so ustvarjali velika dela v blagor človeštva.

Ali s tem, da mi spoštljivo klanjamo tilnik pred vsem, kar se je ustvarilo v pov-zdigo človeške kulture, si pridobivamo pravo, da v imenu te kulture zahtevamo tudi od drugih, naj nas ne ovirajo v naših prizade-vanjih za kulturni razvoj! In naj nam tam — kjer jih vežejo posebne dolžnosti v to — ne odrekajo sredstev v doseganje ciljev, ki imajo služiti kulturi! Saj s tem, če skušamo svoj narod dvigati kulturno, kažemo le, da hočemo tudi mi prispevati se svojim de-ležem za veliko zgradbo vseobče človeške kulture.

Ob tej priliki torej, ko italijansko gla-silo pozivlja tržaško prebivalstvo, naj odpre svoje žepa, da se tudi v Trstu postavi spo-menik gigantskemu pojavu na delu človeške civilizacije, kakoršen pojav je bil ravno Giu-seppe Verdi, o tej priliki moramo našim so-deželanom ital. narodnosti zaklicati v spomin neoporečno veliko resnico, da je to velika laž, ako se kateri narod ponaša z lepim in častnim naslovom kulturnega naroda, če si celó ponosno prisvaja posebno kulturno mi-sijo, če pa vendar dela krivico drugim ravno v tistih pogledih, kjer ti poslednji kažejo najboljšo voljo za — kulturno delo. Najime-nitnejši znak kulture kacega naroda je ravno ta, da ni krivičen drugim, da zna biti pra-vičen drugim, da z ljubeznijo in dobrohot-nostjo ocenja plemenita prizadevanja drugih! Kultura in nasilje sta dva pojma, ki izklju-čata drugzega: kjer je krivica, kjer je nasilje, kjer je uzurpacija, kjer je hegemonistiška poželjivost, kjer je nezdrav in krivičen na-rozen egoizem: tam ne more biti dom kul-ture. Če hočemo torej naši sodeželani podati najveljavnejši dokaz, da so kulturni element v najplemenitejem smislu te besede: potem naj enkrat že odpro svoja srca — čutu pra-vičnosti do nas, ki hočemo le dostojno ži-veti poleg njih, sebi na srečo, a ne njim na škodo!

Govekar in »Rokovnjači«! Iz Lju-bljane smo prejeli:

Ob petindvajseti vprizoritvi »Rokovnjačev« v slovenskem gledališču v Ljubljani, so pri-redili slovenski igralci Govekarju na čast večer v ožjem krogu ter s tem slavili slavje, ki je pač jako redek pojav: za naše razmere skoro jedini na slovenskem gledališču. — Govorilo se je na tem intimnem večeru v štirih slovanskih jezikih: v slovenskem, hr-vatskem, srbskem in češkem. Vsi ti narodi so zastopani pri slovenski drami. — Igralci so hvaležni svojemu pisatelju Govekarju za uloge, ki jih je napisal, G. Verovšek je po-stal popularen ravno po Blaž Mozolu; Dolef in Rajtguzen sta po tipa, katerima je dal Danilo pravo življenje in žel občno priznanje kakor smo imeli lansko leto priliko osvedo-čiti se tudi na predstavi »Desetega Brata« v gledališču »Fenice« v Trstu.

Intendanca je bila na tem večeru zasto-pana po dveh odličnih svojih členih in ista ni štedila v priznanju zaslug, ki si jih je stekel Govekar kakor pisatelj za slovensko gledališče. A ne samo kakor pisatelj ima g. Govekar zaslug za slovensko gledališče, ampak tudi kakor tajnik in dramaturg deluje on, nevidno sicer, ali resno, vztrajno. To na-porno delovanje ve najbolje ceniti intendanca slovenskega gledališča. Govekarja kakor dram. pisatelja se lahko primerja z Raimundom. Raimund je bil igralec in je pričel svojo pi-sateljsko karijero s tem, da je pričel s po-pravljanjem igre in trebiti »Hanswurste« iz dunajskih lokalnih iger. In še le polagoma se je poprijel persesa za izvirne dela in še to po-četkoma s pomočjo Meisela. A naš Govekar je takoj posegel s srečno roko v dramatizi-ranje »Rokovnjačev« in je s tem odprl nov svet ter zamašil ob enem vrzel v gledali-škemu repertoiru in — blagajni.

Ob enem pa je pokazal pot, po kateri naj bi se naši mlajši nadarjeni pisatelji z origi-nalnimi deli vspejali v višino, da dospo na vrhunec in do popularnosti.

Dajte nam iger iz domačega življenja. »Rokovnjači« imajo radi tega tako privlačno

silu, ker se vrše na domači grudi in govore jezik, ki je pristen slovenski, domač. Dvojao veljavo pa imajo »Rokovnjači« za nas s tem, ker je Govekar s tem prvim nastopom na tem polji započel za slovensko gledališče popolnoma novo dobo. Kar je bil Raimund Dunsječanov, to je Govekar za Ljubljano in slovensko gledališče. On dela za maso in le ta tvori prihodnost in obstanek slovenskega gledališča v Ljubljani.

Saj vsakdo ve, da z »Rokovnjači« je pričelo širje občinstvo polniti gledališke prostore, iz katerih je mnogokrat zijala praznosta.

Kak vseh je imel »Deseti brat«, to je znano vsakemu obiskovalcu slovenskega gledališča. Da pa je s svojim izvirnim delom »Legionarjev« slavil triumphe, to pa je njegova posebna zasluga. Predbaciva se mu, da ni originalen.

Ali mi vprašamo, ali ne podaja v »Legionarjih« življenje, kakoršino je v resnici? Ali ne erpi iz življenja: ali ne žive originali in tipi kakor je Jež v njih? In te njegove babice, katere predstavlja Danilova? — Da se mu do danes ni vse tako posrečilo, kakor je želel, to nam ne jemlje upanja, da ga njegovo novo zahtevano delo končno privede tudi do popolnosti. Saj je mlad in živah! Od Govekarja je pričakovati še mnogo lepega in vzvišenega. O petindvajseti vprizoritvi »Rokovnjačev« mu pa kličemo: le neustrašeno naprej in Bog ga živi!

V soboto dne 5. t. m. se uprizori v 12. na novo uprizorje »Deseti brat«.

Kdor zna, pa zna! Bilo je nekako ob drugi uri popoldne, ko je družba več gospodov šla po ulici Torrente. Kar so zagledali ta-le prizor. Na tleh je ležal človek. Bil je v takem stanju, da ni videl nič in ne čutil nič. Poleg njega je klečal drug človek, kateremu so bili prsti nekako zašli v — žepe onega drugega na tleh. Družba je interpelirala klečečega, kakovo opravilo da imajo njegovi prsti v ptujih žepih? A oni je odgovoril samozavestno, kakor človek, ki se zaveda svoje pravice: »Denar mu jemljem. To je moj brat. Do tu sem ga privlekel, a sedaj ne morem dalje žojim. Jaz moram domov, ker jutri treba za rano na delo!« — Dobivša tako povoljno pojasnilo, je družba postregla bratu, »ki mora za rano na delo«, s pametnim nasvetom, naj najme izvoščeka, da popelje tudi — obnemoglega brata domov, na kar je mož vskliknil, kakor da se čudi, kako da ni sam prišel na tako srečno misel. Menil je torej: »Saj plačam lahko z bratovim denarjem. Štiri goldinarje je imel pri sebi!« Rekši to je brat hitel klicati izvoščeka. Usmiljena družba pa je čakala, da pomore naložit obnemoglega na voz. Čakala je... zastoj. Navihani tat je odnesel pete in je prepustil družbo, da se ona usmili za 4 goldinarčke olajšanega »brata«, kakor se jej najprimerneje zdi. Gospodje so onega na tleh vzbudili. Mož je segnil v žep po goldinarje. Žep je še našel, 4 goldinarčki pa so ubrali pot z »bratom«. Bog nas varuj v nočnih urah — »bratov«!

Okoličani pri županu in pri namestniku. Včeraj se je predstavila deputacija 16 okoličanskih posestnikov pod vodstvom gosp. Ivana Goriupa kakor predsednika naše kmetijske družbe najprej pri gospodu županu Sandrinellju in potem gospodu namestniku grofu Gočasu, da urgira rešitev vprašanja poljskih čuvajev. V deputaciji so bili gg.: Anton Sanein Drejač iz Škedenja in Anton Miklavee iz Sv. Mar. Magd. spodnje za I. okraj; Martin Pečar in Iv. Mar. Čok iz Lonjerja in Lah iz Ročala za II. okraj; Josip Vatovec iz Sv. Ivana za III. okraj; Iv. Mar. Bole iz Rojana in Edvard Šajmer iz Barkovelj za IV. okraj; Martin Grgič iz Padrič in Martin Kralj iz Trebč za V. okraj; Valentin Cibic iz Proseka, Martin Košuta iz sv. Križa in J. Čjak iz Kontovelja za VI. okraj.

Gosp. župan je priznal potrebo poljskega varstva ter obljubil, da bo še kakor danes govoril z gosp. namestnikom v tem vprašanju. Gosp. Miklavee je na to priporočal g. županu šolo v Sv. Mariji Magdaleni, gosp. Goriup šolo v Padriču in gosp. Pečar skrajšanje izvršnje upajališča v Lonjerju, za katero je mestni svet že dovolil decarna sredstva. Gosp. župan je pripoznal potrebo šol, posebno pri sv. Mariji Magdaleni spodnji, kateri kraj se v zadnjem času močno razvija. Gosp. župan je še omenil, da se še letos dovrši napeljanje Brojence (Aurisine) v zgornjo okolico, ker da so dotični dogovori z vodovodnim društvom dovršeni, tako da se v kratkem prične z delom.

Na to se je odpravila deputacija k gosp. namestniku, kateri je sprejel 5 udev iste ter jej obljubil, da se bo zanimal za vprašanje poljskih čuvajev ter da upa, da se isto vprašanje v kratkem povoljno reši. Gosp. Goriup je predstavil deputacijo gosp. namestniku v slovenskem jeziku ter se je poslednji razgovarjal s člani deputacije v slovenskem jeziku. Upati je, da ta korak okoličancov spravi vprašanje poljskega varstva v tržaški okolici v pravi tir. Treba je le malo dobre volje od strani merodavnih faktorjev, da se odpravi ta »unicum« v Avstriji, da so namreč zemljišča kmetovalcev brez vsakega varstva.

Osoobje električne železnice Trst-Opčine priredi dne 10. februarja 1904 v grand-hotelu »Obelisk« na Opčinah svoj ples. Sviral bo vojaška godba. Čisti dohodek je namenjen podpornemu fondu. Začetek ob 8½ uri zvečer.

Darovi. Pri upravi našega lista je izročil g. Fran Meden iz Sv. Križa 2 kroni za možko podružnico sv. Cirila in Metodija v Trstu, ker se ni mogel udeležiti veselice pevskega društva »Hajdrih« na Proseku.

Za pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija je daroval gosp. Blaž Dobida 5 kron.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija se je nabralo v krčmi »Konsumnega društva« pri sv. Jakobu K 7 st. 94, od katere svote je darovala »vesela družba« K 4 st. 94, g. Drag. Živice 2 K in g. Škerl 1 K.

Zahvala. Mati Filipa Korelca, ki je ponesrečil pri zidanju »Narodnega doma«, izreka svojo srčno zahvalo g. Martelancu za darovanih jej 200 K.

O rodbinski tragediji v Domžalah, katero smo omenili včeraj, poročajo, da vzrok groznemu činu sinovemu je bil ta, da mu oče ni hotel izročiti premoženja. Očeta je zadela krogla iz revolverja v stegno, maceho pa v prs. Poslednja je smrtno ranjena.

Cesta čez Sočo med Gradiško in Zdravščino. Dela za zgradbo tega mostu so razpisana.

Nesreča na gradbi bohinske železnice. V soboto se je na gradnji bohinske železnice dogodila huda nesreča. Na gradbi predora pri Avčah se je usul neki rov. Eden delavcev je bil poškodovan tako hudo, da je nekoliko ur potem izdihnil dušo. 5 delavcev je bilo ranjenih.

Iz mestne bolnišnice. Pišejo nam: Pred nekoliko dnevi je prišel v glavno mestno bolnišnico neki kmet iz Gropade.

Ker kmet ni znal laški, mu je rekel zdravnik: »La vadi a Lubiana a farai curar! Qua no xe ospidal de ščavi!« (Pojdite v Ljubljano se zdraviti, tu ni bolnišnica za — ščave!)

Sličan slučaj se je zgodil nekemu Kontovelcu! — Ime dotičnega zdravnika zamolčimo za danes. Priče so na razpolago.

Maščevanje varane in zapuščene ženske. — Kovač Josip Hmelak iz Šmarji pri Vipavi in šivilja Karolina Lozer sta se spoznala leta 1887. Tedaj je bilo Hmelaku 26, a Karolini 23 let. Kmalu potem ko sta se spoznala, je začelo vladati mej njima ljubezensko razmerje. Hmelak je tudi obljuboval Karolini, da jo popelje pred oltar. No, do spolnjenja te obljube pa ni prišlo, ker je on odlašal dan za dnem, leto za letom. — Prišlo je pa do tega, da je lani meseca junija Karolina rodila otroka, ki pa je kmalu umrl.

Sedaj je Hmelaku 43 let ter ima svojo kovačijo v Kolonji št. 5, a Karolini Lozer je 40 let in stanuje v ulici Molin Grande šte. 10.

Zadnje čase je bil postal Hmelak jako hladen proti Karolini in slednjič se je začel izogibati. Karolina je začela iskati uzroka tej spremembi v Hmelakovem postopanju proti njej. In našla je kmalu ta uzrok. Zvedela je, da se je Hmelak zaročil z drugo žensko, ter da se resno pripravlja, da bi se poročil s to poslednjo. Zvedela je dalje, da je bil Hmelak v minolem tednu na škofijemskem uradu, kjer mu je krojač Anton Jerič služil za pričjo, da nima nikakih obvez z nobeno drugo žensko. Zvedela je tudi, da se ima vršiti poroka morda še ta teden.

Seveda jo je vse to, kar je zvedela razburilo do skrajnosti in v tej svoji razburjenosti je nesrečnica sklenila, da se maščuje in da prepreči to poroko.

Včeraj popoldne okoli 4. ure je Hmelaku neki postrešček prinesel pismo, v katerem ga je krojač Anton Jerič vabil, naj

pride k njemu po neke hlače, katere si je bil dal Hmelak narediti pri Jeriču. Poleg tega je bilo rečeno v pismu, da se mu ima sporočiti tudi nekaj drugega. Hmelak je šel takoj k Jeriču, ki stanuje v I. nadstropju hiše št. 40 v ulici Torrente. Prišel k Jeriču, se je pa Hmelak silno začudil, ko mu je Jerič izjavil, da mu on ni poslal nikakega pisma. Hmelak je na to vzel hlače, jih plačal Jeriču ter odšel. Na stopnjicah je pa srečal svojo zapuščeno ljubico Karolino Lozer, katere mu je zakričala v obraz:

»Saj ne bo ne, tako, kakor misliš ti!« Izgovorivši te besede, mu je vrgla v obraz iz steklenega vrčka, katerega je imela v rokah, več, nego četrt litra žveplene kiselice. Hmelak je zavpil na ves glas ter se zvrnil vznok na stopnjice, a Karolina je pobegnila. Na Hmelakovo vpitje so prihiteli ljudje in mej njimi tudi en redar. Ta poslednji je takoj telefoničnim potom poklical zdravnika se zdravniške postaje, kateri je, prišel na lice mesta in pregledavši Hmelaka, takoj izjavil, da bo nesrečnež popolnoma in za vedno oslepel na obe oči. — Hmelaku je bil obraz grozovito razjeden. — Zdravnik mu je skušal nekoliko olajšati bolečine, a potem ga je dal nemudoma prenesti v bolnišnico.

Karolina Lozer, ki se je bila o činu, ko je vrgla Hmelaku ono tekočino v obraz, tudi sebe oškropila s isto po obrazu, je šla pa na pomožno postajo društva »Igea«, da bi tam dobila zdravniško pomoč, proti opeklinam, ki jih jej je bila žveplena kiselina povzročila na obrazu. — Potem ko jej je zdravnik opral opekline na obrazu, je šla Karolina sama na redarstveno stražnico v ulico Tigor ter se tam, izpovedavši svoj zločin izročila redarstveni oblasti. Tamošnji redarstveni nadzornik jo je dal po redarju spremeniti na policijo, kjer jo je kancelist Basileco vzel na zapisnik ter jo dal potem odvesti v zapor v ulico Tigor.

Našemu poročevalcu, ki je govoril žnjo na policiji, je dejala Karolina:

»Pomislite, da me je imel za norico celih 17 let. Mej tem česom bi se bila jaz lahko omožila s kom drugim, da nisem stavila svojega upanja nanje. Povedala je tudi, da je pisala in poslala ona sama Hmelaku ono pismo, katero mu je bil prinesel postrešček. Čakala je v gostilni »Al papagallo«, ki se nahaja v ulici Torrente nasproti hiše, v kateri stanuje Jerič. Ko je pa videla, da je Hmelak vstopil v hišo, je šla iz gostilne na stopnjice in ga tam čakala, dokler se je vrnil.

V nedeljo, dne 7. februv. bo v gledišču Goldoni trgovski ples, na kar opozarjamo čestilce plesa in pa one, ki hočejo koristiti narodni stvari.

O gluhošem potniku, o katerem smo poročali včeraj, da je padel po strmini mej železnico in miramarsko cesto, smo po izvedeli, da mu je ime Simon Cuker. — Preiskava, katero je v tej zadevi uvela redarstvena oblast, je dokazala, da sta nesrečneža napadla dva neznanca lopova in ga oropala ter ga potem v gla se železnične proge po strmini na spodaj vijočo se cesto.

15 rac so odnesli tatovi iz kurnika v dvoru g. Volpicha na Vrdeli. Ker pa imajo race grdo navado, da radi vrišče in so radi tega slabo pripravne za transport na tatinskih ekspedicijah, so si tatovi pomagali z radikalnim sredstvom: prerezali so racam vratove, o čemer so pričale zapuščene sledi.

Trgovina.

Borzna poročila dne 3. februarja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.09, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.50—239.90, Francija K 95.15—95.40, Italija K 94.90—95.20,

italijanski bankovci K — Nemčija K, 116.90—117.15, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 109.50—100.90, ogrska krona renta K 98.70—99.10, italijanska renta K 101.85—102.15, kreditne akcije K 668.00—671.00, državne železnice K 668.00—671.00, Lombardi K 84.—86.—, Lloydove akcije K 725.—735.—, Srečke: Tisa K 329.—333.—, Kredit K 465.—do 475.—, Bodenredit 1880 K 295.—300.—, Bodenredit 1889 K 288.—292.—, Turške K 130.—do 132.—, Srbske 2% — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.60	100.60
" v srebru	100.60	100.60
Avstrijska renta v zlatu	120.55	120.60
" v kronah 4%	100.60	100.60
Avst. investicijska renta 3½%	93.25	93.25
Ogrska renta v zlatu 4%	118.95	119.—
" v kronah 4%	98.80	98.90
" renta 3½%	90.90	90.85
Akcije nacionalne banke	1610.—	1611.—
Kreditne akcije	664.50	669.75
London, 10 Lstr.	239 52½	239.55
100 državnih mark	116.95	116.92½
20 mark	23.42	23.42
20 frankov	19.06	19.05
10 ital. lir	95.20	95.15
Cesarski cekini	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka. renta 97.90, 5% italijanska renta 102.37, španski exterior 86.30 akcije otomanske banke 587.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 89.— unificirana turška renta 86.87 menjice na London 251.65, avstrijska zlata renta 103.—, ogrska 4% zlata renta 100.85, Länderbank —, turške srečke 127.25, pariška banka 11.07, italijanske meridionalne akcije 724.—, akcije Rio Tinto 12.35. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88½%, Lombardi 3½%, srebro 25½%, španska renta 85½%, italijanska renta 101½%, tržni diskont 2½%, menjice na Dunaju —, dohodki banke 35.000, izplačila banke —. Trdna.

Tržna poročila 3. februarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.84 do 7.85, za oktober od 7.65 do 7.66, Rž za april K 6.65 do 6.66, za maj — do —, Oves za april K 5.50 do 5.51, za maj — do —, Koruza za maj K 5.30 do 5.31, za julij 5.41—5.42.

Pšenica: ponudbe srednje: povpraševanje: povoljnije. Prodaja 36.000 met. st. nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. Vreme: blago.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 47.— frk, za maj 48.50 frk.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za marec 38½, za maj 39½, za septem. ber 40½, za dec. 41— vzdržano; kava Rio navadna loco 36—39, navadna reelna 40—42, navadna dobra 43—46.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za februar 15.50, za marec 15.70, za maj 16.10, za avgust 16.50, za oktober 17.05, za december 17.10. Stalno. Vreme: Lepo.

London. Sladkor iz repe surov 7½/16 Sh, Java 8.06— Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpille, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, jan.-avg. 64.25 do 65.75, Concassé in Mellspille promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, jan.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave 15 in 45 st. znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15, rž za marec 15.15, za marec-junij 15.—, za maj-avgust 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.05, za marec 21.20, za marec-junij 21.25, za maj-avg. 21.15, (stalno). — Moka za tekoči mesec 29.10, za marec 28.90, za marec-junij 28.85, za maj-avg. 28.65 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 48.50, za marec 48.50, za maj-avg. 49.—, za sept.-december 49.50 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 43.25 za marec 43.50, za maj-avg. 42.75, za sept.-december 46.— (mirno). — Sladkor surov 88½ usn. nov 21 — 21½ (mirno), bel za tekoči mesec 23.87½ za marec 24.12½ (mirno) za maj-avgust 24.87½, za okt.-jan. 26.12½ rafiniran, 56—56½. Oblačno.

Trgovina se zaklanimi prašiči.

Včeraj in predvčerajšnjem je bilo pripeljanih na tukajšnji trg skupaj 61 prašičev. Kupčija je bila jako dobra in se je vse prodalo po K 96 do 110.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemamo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Veliki izbor snovi za obleke, ki se po mer izgotovijo v lastni krojašnici.

Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako nizkih cenah.

PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

V novi prodajalnici pohištva
u ulici Madonnina št. 15 u Trstu
se nahaja na izbero okvirja in zrealo
po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.
Alojzij Svagel
TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nizalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
testenine po jako nizkih cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

JAKOB BAMBIČ
- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.
Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nizalij, vsakovrstnega olja, navadnega
in najfinejega. Najfineje testenine po
jako nizkih cenah ter moko, žita, ovso
in otrobi. Razpošilja naročeno blago
tudi na deželo na debelo in drobna
po jako nizki ceni.

Andemo de Franz.
V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.
se toči:
fino vipavsko belo po 40 nvč.
za na dom » 36 »
istrski teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za
prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za
mnogobrojni obisk. Na razpologo so vedno
topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak
večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Hruška mlekarja pri Sv. Jakobu.
ulica delle Scuole 18, uhod Campo S. Giacomo
naznanja cenjenemu občinstvu, da je preskrbela raz-
ven pri Sv. Jakobu tudi za mesto

dostavljenje mleka na dom.
Priporoča se vsled tega tudi cenj. mestjanom
balegohotno podporo. Postrežaj točn.

Mleko vedno sveže.

4 pare čevljev za 5 K
Vsled nakupa ogromne množine obuvala
in neke konkurne mase prodajam le neko-
liko časa po umazani ceni 1 par moških in
1 par ženskih črnih čevljev za vezati z moč
no nabitim podplatom, nadalje 1 par moških
in 1 par ženskih modernih čevljev. Vs ti 4
pári so najnovejše mode, močni, gosti in pri-
pravni za z mo. ter veljajo le 4 krone.
Pošilja le proti preplačilu ali povzetju A.
GELB, KRAKOV 40/3. — Za naročbo za-
dostuje dolgot stopala. Zamena dovoljena ali
denar nazaj ako ne bi ugajalo.

Svoji k svojim!

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso štv. 47. — TRST.
Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Posojila
ne manjše od 10.000 kron
na hiše, zemljišče, dedščine
KAROL OFNER
Ulica Caserma štv. 6. - TRST. - Ulica Caserma štv. 6.
(Posredovalci izključeni).

Zdravje je največje bogatstvo!
Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka
se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo.
Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, no-
gah in rokah ter cizirajo vsak glavobol.
Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu,
ublažujejo katar, umirajo bledanje in lajšajo
naduho. Pospešujejo prebavljanje, čistijo kri
in čreva. Odvajajo velike in male gliste in
vse bolezni provzročene od glist. Delujejo
izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni
na jetrah, »koliko« in trganje v želodcu. Odstranijo vsake mrzlice in vse
bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te
kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovijo:
Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44, v bližini cerkve sv. Marka.
Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden
ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto:
12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic
K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpologo je tisoče in tisoče priznanih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato nave-
demo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim vspedom uporabljali kapljice sv. Marka
ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozdar; Štefan Barčič,
župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44, v bližini cerkve sv. Marka.
Zdravje je največje bogatstvo!

Salvator balzam (Liquor aromatic)
Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli,
zagrljenju ter raznim želočnim in črevnim boleznim; zdravi mater-
nico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.
Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje
na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano do-
mače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenic z navodilom, ako se denar naprej pošlje
poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:
LEKARNA H „SALVATORJU“
Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Anton Sancin pok. Frana
TRST. — Ulica Barriera vecchia štv. 11. — TRST.
Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja
ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine
in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske
hlače in izdelki za delavce.

Javna zahvala.
Podpisana se najpristraneje zahvaljuje
vsem onim, kateri so ji o priliki bridke
izgube njihovega nepozabnega soproga,
oziroma očeta in starega očeta

Jakoba Škerlj
izkazali svoje sočutje s tem, da so pokoj-
nika spremili k večnemu počitku. Nadalje
se zahvaljuje vsem častitim darovalcem in
nositeljem vencev in slavnemu pevskemu
društvu „Adrija“ na krasnem petju žalo-
stink.

Barkovlje, 4. febr. 1904.
Žalujoča rodbina Škerlj.

Prave in jedi žuželodč. kapljice
sv. Antona Padovanskega.
(Varstvena znamenja). Zdravilna moč teh kapljic je nepre-
kosljiva. Te kapljice vredijo redno
prebavljen, če se jih dvakrat na
dan po jedni žlički popije. Okrepé
pokvarjeni želodec, storé, da zgine
v kratkem času omotice in ži-
votna lenost (mrtvošt). — Te
kapljice tudi storé, da človek kraji je.

Cena steklenici 60 vin.
Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za
naročnice in pošiljatce pa jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST
Pozor!
Prodajam po jako nizkih cenah specer-
ijsko-jedilno blago iz prvih tovarov in sicer
ilirske testenine **Znideršič & Valencić**,
nadalje napoltaske in tržaške testenine prvo-
vrste in vsake velikosti, s točno postrežbo
na dom. Na deželo pošiljam po poštne pov-
zetju od 5 kg. naprej.
Proti takojšnemu plačilu 2% odbitek.
Priporočam se uđani

Josip Luin.
TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST.

FILIJALKA
c. kr. privat
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze prinoscu	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
» 30 » » 3 %	» 8 » » 2 1/2 %
	» 30 » » 3 %

v z atih napolnjenih na izplačilna pisma
proti 30 dnevni odpovedi 2 %
» 3 mes. » 2 1/2 %
» 6 » » 2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 5. odošno 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Bancogiro v kronah
z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpologo

Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roka odpovedi.

Izdaja nakaznice
za Dunaj, Bušimpešto, Brno, Karlove vari, Reko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Line, Olomue, Saaz, Solnograd,
prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje
taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj

Daja predujme
na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kredit na karikacijske listine
se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma
se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.
Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
zavoda.

Menične nakaznice.
Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promete izdaja k vsakemu krebzanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Vinčuje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. **Borba naročila.**

Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzgida.

Promet s čeki in nakaznicami.